

Wein, Weib und Gesang versus Sex, Drugs and Rock&Roll

'Dat geblèr van yeah yeah yeah en geram op die drum en gitaren van die Beatles, en dan hoe ze eruit zien met dat haar, het lijken wel lui uit de Krim'

Dit was zo ongeveer de gangbare mening van mijn ouders en hun vrienden van het operettegezelschap Casanova over de beat-rage van begin jaren zestig. Mijn vader speelde viool in het orkest en mijn moeder zong in het koor. Ze waren ook dik bevriend met Sien en Dick van de Berg uit Hengelo, respectievelijk hoofdrolzangeres-regiseuse en dirigent van dit Enschedese amateurgezelschap. Bij ons thuis stond de platenkast vol met operette albums. We bezochten ieder jaar de uitvoeringen van operettes op de 'Freilichtbühne' van Tecklenburg. Als er een operette op de Duitse tv was keken we er naar. De verrichtingen van de concurrerende gezelschappen in Enschede, het EOG en Studio '65 werden kritisch bekeken en thuis meedogenloos becommentarieerd. Kortom, het was bij ons thuis operette wat de klok sloeg. Zelf ging ik ook geregeld mee naar de repetities en hoewel ik niet echt dol was op de manier van zingen met altijd veel te veel vibrato, de flinterdunne verhaallijntjes, flauwe humor en truttige verkleedpartijen, kreeg ik ook wel respect voor de prestaties van dit amateurgezelschap.

Er werd keihard geoefend en bergen werk moesten iedere keer weer worden verzet voordat zo'n uitvoering op de planken van de Enschedese schouwburg kon worden vertoond. De muziek vond ik ook vaak wel mooi. De melodieuze composities van bijvoorbeeld Franz Lehár hebben ook nu nog steeds mijn bewondering. Daar valt gewoonweg niks op af te dingen.

Maar waar ik niet aan kon wennen was het respectloze dedain waarmee de muziek van mijn generatie werd afgeserveerd. En als zo vaak waren het vooral de zwakkere broeders die hierin het hoogste woord voerden terwijl ze zelf, zoals ik op de repetities herhaaldelijk meemaakte, de grootste moeite hadden om enigszins zuiver en ritmisch te zingen.

De kwaliteit van de muziek van The Beatles meende ik wel te horen.

Vooraf in close harmony nummers als 'Girl' en 'Yes it is' was er in mijn ogen sprake van vooruitgang ten opzichte van de rock and roll periode daarvoor. Na twee jaar gitaarles bij Paul de Heer switchte ik naar piano omdat volgens mijn vader de gitaar geen volwaardig instrument was. De gitaarlessen waren alleen maar een testperiode geweest om te kijken of mijn muzikaliteit voldoende zou zijn om de aanschaf van een dure piano te rechtvaardigen. Zodoende speelde ik klassieke muziek op de piano en door mijn vaardigheden op de gitaar kon ik ook meedoen in de Sonority Minstrels. Hans Theesink, die zich later ontpopte tot een internationaal bekende blueszanger, speelde toen ook in deze gospelgroep. We traden er hoofdzakelijk mee op tijdens jeugddiensten in oecumenisch verband.

De meisjes in Enschede, waar ik inmiddels ook steeds meer belangstelling voor kreeg, waren hier niet echt van onder de indruk. Bovendien kon ik met die klassieke muziek natuurlijk nergens optreden en die gospel songs boeiden me al vrij snel ook niet meer zo bijster. Omdat ik niet gelovig was kon ik daar ook geen motivatie aan ontleen. Al met al was het toch allemaal wel heel erg braaf. Het echte werk gebeurde voor mijn idee intussen op de vele beatpodia die, net als de bandjes, in die tijd als paddenstoelen uit de grond schoten.

Toen Ron Balke, zanger en slaggitarist van The Ronal Four mij in 1966 vroeg om af en toe mee te spelen als pianist had ik daar dan ook erg veel zin in. Thuis zou dit in minder goede aarde vallen, dat stond vast. Maar voor mij zou dit eindelijk een mogelijkheid bieden om met de cultuur van mijn generatie mee te doen. Door de eisen die thuis werden gesteld aan kleding en haardracht kreeg ik die kans nauwelijks. Daardoor voelde ik me toch vaak buitengesloten door leeftijdsgenoten die hierin wel hun eigen keuzes mochten maken.

Incognito

Ik nam toen het besluit om thuis maar niets over mijn beat avontuur te vertellen. Het zou toch maar af en toe voorkomen dat ik als los bandlid mee kon spelen omdat er immers niet overal een piano beschikbaar was. Mijn eerste optreden met The Ronal Four die verder bestond uit Henk Zweers zang en sologitaar, Gerrit Bokma zang en basgitaar en Lute Mansveld drums, was in de Katheeker, een Don Bosco jongerenhuis aan de Noorderhagen. Mijn aandeel zou beperkt blijven tot de bluesnummers waarin een piano een goede aanvulling leek. Maar het zou heel anders uitpakken. Drummer Lute kreeg al vroeg in de avond een knallende ruzie met zijn vriendin en verliet zomaar alles achterlatend de Katheeker. Henk ging achter het drumstel zitten, ik pakte de sologitaar en The Ronal Four zou nog drie jaar in deze samenstelling blijven bestaan. Het klikte wonderwel. We traden in het begin nog niet zo vaak op en het lukte mij telkens weer om die optredens met de band geheim te houden voor mijn ouders. Dat leverde wel een pr probleem op want een bandfoto was inmiddels wel gewenst om meer optredens te kunnen genereren, vond Jan Pater, die tot onze manager was gebombardeed. Heel wat vrienden van bands die geen instrument bespeelden of konden zingen werden daarom in die tijd 'manager'. Ron kwam toen op het lumineuze idee om een bandfoto te laten tekenen waarop ik met een baard stond afgebeeld. Zodoende kon er toch, terwijl ik incognito bleef, promotie voor de band gemaakt worden.

v.l.n.r. Gerrit Bokma, Ron Balke, Addy Scheele, Henk Zweers

Ja, maar ik hoor bij de band

In het begin van de beat-rage, zo rond 1965, droeg iedereen nog niet meteen lang haar en bonte, ruige kleding. Het waren toen vooral de 'studentjes, artistiekelingen en zogenaamde 'hockey-plaiters' die het modebeeld bepaalden. Een zoektocht op het internet naar de mode van de jaren zestig levert nu vrijwel alleen maar beelden op van langharige hippies.

Maar dat begon pas na '68 algemener te worden.

De jongens die in een beatgroep speelden, want meisjes deden dat toen nog niet, kon je meestal wel als zodanig herkennen zelfs als ze niet op een podium stonden.

In Enschede waren het vooral de muzikanten van Les Centurions, later First Move geheten, die hierin voorop liepen. Ik kan me nog goed herinneren dat zij een keer op Bad Boekelo veel bekijks trokken omdat ze er zo extravagant uitzagen met hun lange haar, gebleekte spijkerbroeken en bont gekleurde overhemden. Je zag het meteen: daar loopt een band.

Het publiek op die eerste beatavonden zag er nog vrij netjes uit. Er waren wel een aantal duidelijke codes die iedereen herkende. De jongens droegen kort steil haar in een scheiding. Krullen en al teveel slagen waren minder geliefd.

Op zo'n uitgaansavond droeg je nog gewoon een colbert of een pak en een stropdas, liefst met Schotse ruiten of een gebreide. Een Terlenka broek kon, maar iets hipper was een broek met bruin en camel blokjes motieven.

Een belangrijk attribuut was de Schotse ruiten sjaal maar een zwarte met gele strepen kon ook. Als je dan ook nog op een Puch of een Thomos brommer reed, was het plaatje compleet. Bij gebrek aan een brommer volstond ook een oude zwarte damesfiets, dat was ook 'artistiek' genoeg.

Wat precies de kledingcodes voor de meisjes waren weet ik niet meer zo exact. Lang steil loshangend haar, mini-rokjes en een Mobylette brommer, maar veel verder kom ik niet. Je aandacht ging, wat uiterlijk betreft, vooral uit naar naar seksegenoten die in de smaak vielen bij het andere geslacht.

Dat waren de rolmodellen.

Waar het woord 'hockey-plaiter' vandaan komt? Vermoedelijk is het een verbastering van het Engelse hockey-player. Nu zou je kakker of corpsbal zeggen alhoewel dat niet helemaal de lading van toen dekt.

Het is ooit wellicht een scheldwoord geweest voor de hockey spelende jongeren uit de elite van Enschede.

Het merendeel van de arbeidersjeugd dat iets langer trouw bleef aan de vetkuiven, buikschuivers en rock & roll van de jaren vijftig heeft het misschien ooit zo gebruikt. Later werd het een soort geuzennaam voor het deel van de jeugd, veelal scholieren, dat de beat-rage wel onmiddellijk omarmde.

De Nederlandse tegenhangers van Britse mods zou je kunnen zeggen.

Er uitzien als een 'hockey-plaiter' of studentje was voor mij nog wel een haalbare kaart al was mijn poging om ook zo'n bruin en camel blokjesbroek te dragen in de kiem gesmoord door mijn vader, die onmiddellijk eiste dat ik hem terugbracht naar 'Het Broekenhuis'. 'Daar wil ik niet tegenaan kijken, je loopt erbij als een halve gare'. Dus voorlopig bleef het behelpen met een Terlenka broek in de weekends. Wonderlijk genoeg mocht een spijkerbroek wel, althans voor door de week en als ik op zondag ging zwemmen. De sterke slijtvaste denim stof zal voor mijn ouders, als textiel vakmensen, hierin de doorslag

hebben gegeven.

De nu volgende scene speelde zich af op een zaterdagavond toen ik met The Ronal Four in de Bijenkorf, een van de vele Don Bosco jeugdcentra, aan de Walstraat moest spelen.

De gitaar en versterker waarop ik speelde was van de band dus daarom hoefde ik geen instrument of accessoires mee te nemen.

Een plectrum in mijn portemonnee was voldoende.

De kleding was echter wel een probleem en daarom had ik mijn schooltas bij me met daarin mijn opgevouwen spijkerbroek. Die schooltas diende tevens als alibi voor mijn ouders want:

'Ik ging huiswerk maken bij een schoolvriend van de ULO'.

Toen ik om zeven uur aanbeldde bij de Bijenkorf werd er opgedaan door een iets oudere jongen. Het was geen jongerenwerker maar op één of andere manier had hij de taak toebedeeld gekregen om als portier te fungeren.

'De zaal gaat pas om half acht open'

'Ja, maar ik hoor bij de band'

Hij had zelf qua uitmonstering makkelijk in een band kunnen spelen. Zijn Beatles-coupe zat perfect en zijn sluike donkere haar viel aan de achterkant ruim over de opvallend hoge button down boord van zijn blauw wit geblokte overhemd. Verder droeg hij een donkergroene colbert met een dubbele rij knoopjes en de, door mij zo gewilde, broek met bruin camel blokjesmotief. Een paar bruine suède schoenen, door mijn vader 'bordeelsluipers genoemd', maakten het helemaal compleet.

Zich zeer bewust van de superioriteit die hij hieraan kon ontlenen, had hij mij in een oogwenk van top tot teen gescand en zijn conclusie getrokken:

'Dit studentje met z'n veel te korte haar, Terlenka broek, stropdas en schooltas kan onmogelijk bij de band horen'.

Ron, Gerrit en Henk die al binnen waren want ik hoorde het bekende 'test-test-one-two-three' al uit onze Echolette zanginstallatie schallen, voldeden wel volledig aan het beeld van de jongens-van-de-band dus dat ik daarbij zou horen was in zijn ogen onbestaanbaar. Ook het feit dat ik niet tegelijk met de anderen naar de Bijenkorf was gekomen maakte me verdacht.

Hij haalde z'n schouders op en net op het moment dat hij de deur weer dicht wilde doen haastte ik me te zeggen: 'Vraag het maar aan de jongens van the Ronal Four, ze weten wel dat ik ietsje later zou komen'

De deur ging weer op slot maar al vrij snel daarna weer open en daar stond Ron grijnzend naast de nog steeds wantrouwige portier die nu geen andere keus meer had dan mij binnen te laten. Ongaarne bereid om zijn eerdere conclusie zo maar te laten varen, dat kon je van z'n gezicht aflezen.

Eenmaal binnen ging ik onmiddellijk naar de wc waar de Terlenka broek werd verwisseld voor de spijkerbroek. De stropdas en het colbert vouwde ik zorgvuldig samen met de Terlenka broek in de schooltas. Het bovenste knoopje van het blauwe overhemd ging los en ik kamde m'n haar zoveel mogelijk naar voren om toch nog enigszins een Beatles-coupe te benaderen.

Het eerste publiek was inmiddels ook binnen gekomen en het optreden kon beginnen.

Detlef Greve

48 Bielefeld, den 14.8.68
Adolf-Stöcker-Str. 12
Tel. 0521 / 85944
Deutschland

Herrn
Jan Pater

ENSCHUDE/HOLLAND
Pathmossingel 151

Betr.: Gastspiel der " RONAL FOUR " am 14. und 15. 9. 1968
in Deutschland

Hallo Jan !

Ich habe für die " RONAL FOUR " am 14.9.68 in Lippstadt (40 km von Bielefeld) und am 15.9.68 in Gohfeld bei Bad Oeynhausen (30 km von Bielefeld) Termine festgemacht. Ich hoffe, dass die RONAL FOUR noch frei sind.

Ich bitte um einen Vertrag und um ca. 100 Bilder (Fotos) und evtl. Plakate.

Bitte schick diese Unterlagen sofort per Expreß an meine Adresse.
Gage DM 700,-- für beide Tage, abzüglich 15 % Vermittlungsgebühr.
Übernachtung pro Person DM 5,--.

Viele Grüße

Duitsland

Toen The Ronal Four in 1968 contact kreeg met een Duitse impresario uit Bielefeld en wij ons eerste optreden in Duitsland tegemoet konden zien, werd het nog ingewikkelder voor mij om een geldige alibi's te bedenken.

Na het weekend dat ik hieronder beschrijf besloot ik dan ook maar om aan mijn ouders te vertellen dat ik gevraagd was als pianist/gitarist van The Ronal Four. Inmiddels had ik mijn ULO diploma gehaald hetgeen me thuis ook wat meer vertrouwen opleverde.

Het laatste jaar van mijn Ronal Four periode waren ze dus wel op de hoogte van mijn bestaan als popmuzikant. De schoolresultaten, ik zat toen in de derde klas van de Borneo HBS, waren redelijk goed dus dat nam ook wel wat bezwaren weg. De popmuziek en alles wat daarmee annex was bleef echter een bron van conflicten in huize Scheele.

Van mijn dubbelleven in die eerste twee jaar heb ik ze nooit iets verteld evenmin als over dat eerste weekend in Duitsland.

Die eerste twee optredens, het werden er zelfs uiteindelijk drie, vonden in één weekend plaats. We huurden voor die keer een VW busje en als er nog meer optredens zouden volgen in Duitsland konden we wellicht zelf een bandbus aanschaffen.

De gages waren in Duitsland ook aanmerkelijk hoger dan in het buurt- en clubhuis circuit in Twente waarin we tot dan toe hoofdzakelijk hadden gespeeld.

Maar ondertussen kreeg ik er wel een probleem bij:

Wat viel er in hemelsnaam te bedenken waardoor ik een heel weekend geoorloofd afwezig zou kunnen zijn?

Tijdens de zomervakanties fietste ik samen met mijn vakantie vriend Theo

langs jeugdherbergen in Nederland, Duitsland, België en Luxemburg.

Op zo'n vakantie ontmoette je allerlei jongeren van verschillende nationaliteiten en vaak wisselde je dan adressen uit.

Dat leidde dan wel eens tot wat correspondentie over en weer.

Wolfgang uit Münster was zo'n correspondentievriend en dat kwam mij nu uitstekend van pas.

Ik stuurde hem een brief waarin ik mijn probleem uiteenzette en vroeg hem of hij per kerende post een brief wilde opstellen met daarin een 'uitnodiging' voor mij en Theo om zijn verjaardag bij hem in Münster te komen vieren gedurende dat bewuste weekend. Uiteraard moest dit een spontane brief lijken die, zonder argwaan te wekken, door mijn ouders gelezen kon worden.

Wolfgang reageerde snel en adequaat. Bovendien had hij zijn uitnodigingsbrief geschreven op het briefpapier van zijn vader, die als medisch specialist in het ziekenhuis van Münster werkte. Dat 'Herr Doctor' in het briefhoofd gaf nog eens een extra cachet aan die uitnodiging.

Mijn ouders toonden zich blij verrast en stemden zonder enige argwaan of bezwaren in. Theo en ik zouden dan op die zaterdagmiddag naar Münster fietsen. Die 70 kilometer was voor ons, als geoefende vakantiefietsers, geen enkel probleem. Destijds was ik in het bezit van een toerfiets met wel vier versnellingen.

Nu was het zaak om Theo goed te instrueren en hem met klem te vragen om mij in dat weekend vooral niet te bellen of erger nog; zich in de buurt van de Zwedeweg te vertonen. Theo stemde zonder bezwaren toe en de weg naar Duitsland lag open voor The Ronal Four.

Die zaterdagmiddag, want in 1968 moesten we dan 's ochtends nog naar school, vertrok ik met in de fietstas een Claudia stropdas als cadeautje voor Wolfgang. Dat was een initiatief van mijn vader die het mooi had ingepakt met cadeaupapier uit onze winkel. Mijn ouders zwaaiden me uit en alles leek goed volgens plan te verlopen. Eenmaal uit het zicht reed ik niet naar het huis van Theo maar fietste richting het Diekman waar onze basgitarist Gerrit vlakbij woonde. Ron woonde tegenover mij aan de Pathmossingel en dat was natuurlijk een minder handig vertrekpunt geweest. Eenmaal bij Gerrit aangekomen zette ik de fiets in de schuur en konden we met het VW busje vertrekken.

Spitzengruppe aus Den Haag, Holland

Ons eerste optreden die zaterdagavond was in een dancing in Lippstadt.

Detlev, onze impresario, was daar ook. Hij had een verrassing voor ons want het was hem gelukt om nog een extra optreden op zondagavond te boeken.

Bij wijze van relatiegeschenk kreeg hij van mij, tot zijn aangename verrassing, de Claudia stropdas. De volgende middag speelden we in Gohfeld, een klein dorpje vlakbij Bielefeld. De aankomst aldaar vergeet ik nooit weer want ons busje werd al op het parkeerterrein omringd door een horde meisjes.

Ze wilden dolgraag handtekeningen van ons alle vier op de bandfoto's die ze, tot onze verbazing, allemaal al via Detlev hadden gekregen.

Zo stonden we, nog voordat we een noot gespeeld hadden, als echte popsterren handtekeningen uit te delen.

Eenmaal binnen in de dancing zagen we de oorzaak van deze opwindung.

Detlev had van onze bandfoto gigantische posters laten drukken met als opschrift:

'The Ronal Four, Spitzengruppe aus Den Haag Holland' met als ondertekening:
'Gerade zurück von Schweden auf durchreise nach Jugoslawien einmalig contractiert'.

Den Haag was in die tijd Beatstad nr.1 van Nederland en dat was kennelijk ook al in Westfalen doorgedrongen. De internationale successen van Shocking Blue en Tee Set kwamen weliswaar pas een jaar later maar dat wij uit Den Haag kwamen was al genoeg om opwinding in Gohfeld te veroorzaken. Het optreden verliep natuurlijk geweldig want het krediet van het publiek hadden we sowieso al. De voortvarendheid van Detlev zou ons nog veel meer roem brengen in de toekomst, was onze gezamenlijke overtuiging. Na het optreden moesten we snel naar het volgende dorp, waar we die avond immers nog een extra optreden voor de boeg hadden.

Intussen begon ik het wel benauwd te krijgen want dat optreden zou om half elf afgelopen zijn en dan was het, na het inpakken van de spullen, zeker nog anderhalf uur rijden naar de grens. Hoe ging ik dat thuis uitleggen?

Om een uur pas thuiskomen paste totaal niet in het door mij verzonden verhaal. De weergoden brachten uitkomst want het hoosde al die hele avond.

Op de terugweg bedacht ik de oplossing. Vlak na de grensovergang bij Glanerbrug stopten we bij een telefooncel en daar belde ik naar huis.

Omdat het weer zo bar slecht was had Günther, de oudere broer van Wolfgang, ons met fietsen en al in een busje naar de grens gebracht. Hij had echter zijn autoverzekering niet zodanig voor elkaar dat hij ermee in Nederland mocht rijden. Ik wist al wel van de 'Grüne Karte' die je als Nederlandse automobilist in die tijd moest hebben om Duitsland in te mogen. Dat het omgekeerd ook zo het geval was, leek me daarom zeer aannemelijk. Zodoende moesten Theo en ik dan nog even van Glanerbrug naar Enschede fietsen en zou ik om een uur thuis komen.

In Enschede aangekomen regende het nog steeds en daarom bedacht ik me dat het verstandig zou zijn om nog even de singels rond te fietsen.

Dat zou ongeveer dezelfde tijd kosten als een rit van de grens naar huis en bovendien zou ik dan geloofwaardig nat genoeg thuiskomen.

Zo kwam het dat ik op zondagavond, met alle successen die we dat weekend hadden beleefd nog rondtollend in mijn hoofd, in mijn eentje door de stromende regen rond de singels van Enschede fietste.

Alle succes kent zo z'n prijs.

Close Harmony

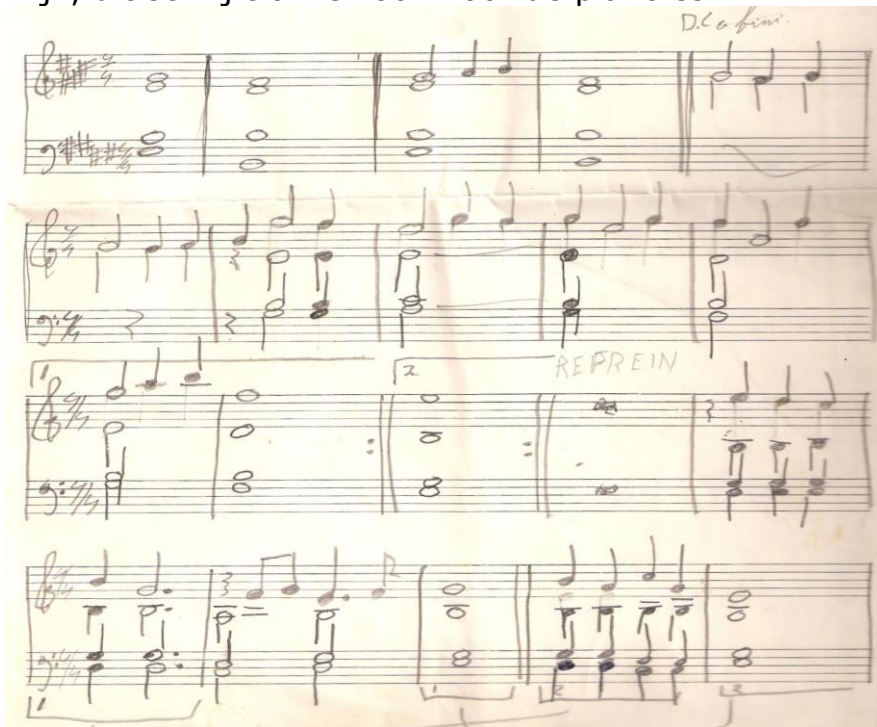
Tijdens die eerste twee jaar dat ik bij The Ronal Four speelde volgde ik klassieke pianolessen bij Anne Eenkhoorn in Hengelo. Hij gaf mij tevens harmonieleer omdat er sprake van was dat ik misschien naar het conservatorium zou gaan als ik mijn ULO diploma had gehaald.

Dit hield bijvoorbeeld in dat ik van een eenstemmige melodie een vierstemmige koorzetting moest maken volgens de klassieke regels der kunst. Omdat wij, net als veel andere Enschedese bands, nogal gecharmeerd waren van de close harmony van bijvoorbeeld The Beach Boys, The Ivy League en The Tremeloes, begon ik deze kennis ook te gebruiken voor The Ronal Four.

Thuis werkte ik de vierstemmige zang uit aan de piano met potlood en papier. De titels zette ik er dan wijselijk niet boven zodat mijn ouders de indruk kregen dat dit opdrachten van Anne Eenhoorn waren.

Als je die zangarrangementen langzaam op de piano speelde konden ze ook net zo goed doorgaan voor klassieke koralen. Mijn moeder liet het notenpapier met mijn pop-arrangementen dan ook wel eens trots aan het bezoek zien.

'Kijk, dit schrijft onze zoon voor de pianoles'

Vierstemmig zangarrangement van 'Silence is golden' van The Tremoloes voor The Ronal Four

Tijdens de repetities bij Ron thuis, waar ook een piano stond, speelde ik de individuele zanglijnen dan één voor één voor en zo studeerden we de vaak vierstemmige zang in. Omdat Henk, onze drummer, een mooie zuivere kopstem had en Gerrit en Ron de vaak moeilijke middenstemmen goed onthielden en zuiver konden zingen werkte het goed. Zelf nam ik altijd de laagste stem voor mijn rekening. Op een talentenjacht in Almelo sleepten we er zelfs de eerste prijs mee in de wacht.

De jury, die was samengesteld uit landelijke bekende pop journalisten en radio presentatoren, was vooral onder de indruk van onze vierstemmige uitvoering van 'Tomorrow is another day' dat stom toevallig in diezelfde week daarvoor was uitgekomen als eerste single van The Buffoons. Wij hadden dat nummer van The Ivy League al weken daarvoor ingestudeerd, onwetende dat The Buffoons hetzelfde nummer hadden uitgekozen voor hun debuutplaat. Hierdoor kreeg de jury de indruk dat wij binnen slechts enkele dagen die eerste single van de Buffoons hadden gecoverd. Dat maakte grote indruk op de heren achter de jurytafel, zoals ook te lezen is in het onderstaande artikel uit 'Hitweek' dat ik onlangs via het internet kon opsporen. 'Tomorrow is another day' was toen nog een relatief onbekende song die daardoor de schijn kreeg een origineel van The Buffoons zelf te zijn.

The Ivy League was sowieso een groep die toen niet veel bekendheid in Nederland genoot.

Later scoorden dezelfde muzikanten wel een grote hit met 'Let's go to San Francisco' onder de naam The Flowerpot Men.

Hitweek

Dit is dat artikel over de Buffoons en o.a. die talentenjacht uit 'Hitweek'. Geschreven door Koos Swart, die ook jurylid was in Almelo. De Randstedelijke arrogantie druipt van de pagina.

BUFFOONS: VOORLOPIG BLIJVEN WE WERK VAN ANDEREN ZINGEN

(Het HW-solotiem is in het Oosten des lands geweest. Na een uiterst ellendige talentenjacht in Hotel De Kei zijn we met de organisatoren van die talentenjacht (winnaars The Ronal Four, met een perfecte Buffoons-kopie) aan de rol gegaan. We hebben de beste Oostnederlandse nachtklups bezocht:

Kaffee Modern en de Wienerbar (waar we op een striptiese van een 100-jarige dame getraakteerd worden). Kaffee Modern is de bakermat van de BUFFOONS, een van de meest akseptabele oosterbeet-groepen. De BUFFOONS staan op een enorm peil, vooral als je ze vergelijkt met de rest van de aanwezige beaigroepen als de Honest Men, Rowstys (een andere groep dan de Ro-d-ij's), Tik-sound enzovoorts. Het peil van de muziek heeft er jaren stijge-staan. Jaren waarin de BUFFOONS zorgvuldig gekoesterd en gekultiveerd werden. Jaren van verspreiding van geheimzinnige geruchten resulterend in een plaat die in heel Europa legeljkertijd gerieft werd. Een plaat van de BUFFOONS. Toevallig ontmoeten we de broertjes van Tongeren in kaffee Modern, waar op dat moment een ultramate shittige band speelde, zo in de stijl van witte pakken, rode truitjes en witte puntchoenen. Tijdens het gesprek wordt A whiter shade of

pale verkracht. Ontzettend. Maar de enschedeers vinden het prachtig (er is trouwens niks anders and genoemde groepen). De BUFFOONS zijn lieve jongens, die niets anders willen dan hun muziek zo geperfectioneerd mogelijk te brengen. En dat doen ze dan gemiddeld 6x per week. Ze zijn van mening dat de Ivy League en Beach Boys niet voldoende gewaardeerd worden. Er zijn nog tal van moeilijker stukken dan Sloop John B. vinden ze. Als voordeel van de publiciteit om hun groep heen: er komen nu meer groepen die aan close-harmony doen.

Maarre als zo'n Ronal Four dat ook doet en een talentenjacht wint, dan is het hier maar triest gesteld.

De Manager van de BUFFOONS komt erbij zitten. Het is een sympathieke, rustige dertiger, eigenaar van kaffee Modern en manager uit overtuiging. Hij vertelt dat op 9 november voor de beelgise televisie een en ander

wordt gedaan, dat de Buffoons op de Hippy Happy komen (zaterdag) en dat er erg veel werk is, voornamelijk in Duitsland.

De jongen met die iele stem is Ely van Tongeren, slagstaar. Z'n broer Gerard van Tongeren doet die leadzang. Gerard is wel spraakzaam. Z'n favoriete groep is de Rob Hoeks groep. Hij vertelt over de 'ontdekking' van de Buffoons dat niet Bryan Epstein, maar Colin Johnson (van de Emi) kwam luisteren en helemaal stuk was van de B.

Er was een jaar lang niet worden opgetreden en worden gewerkt aan repertoire, perfectioering en presentatie van de groep. Als ontspanning zou er een reis-liese over heel Europa volgen. Een nieuwe Ivy League. Dat was het wel.

De plaat werd door iedereen met zeer veel verwachtingen tegemoet gezien. Met ietwat teveel verwachtingen waarschijnlijk, want dat op het algehele twee covers stonden viel toch wel wat tegen ondanks het feit dat het op een zeer professionele en goede wijze (wat meestal niet het geval is) werd gedaan. De Buffoons zien hier zelf geen bezwaar in: Het publiek moet ook met minder bekende nummers van de Beach Boys en Ivy League kennis maken. Sloop John B. kent iedereen, maar dat is niet zo'n geweldige stuk. Andere zijn beter en die gaan we voorlopig dan ook spelen. Wat we zo goed vinden dat is dat er Hitweek is. Gewoon lehard.

Zeer goed. Overigens wordt de plaat behalve hier ook nog in Australië uitgebracht.

LET OP. De Buffoons zijn in het Westen te zien op 11 november Hippy Happy - Rotterdam, 12 november Pam Pam / Etotie Den Haag en 12 november zondag in de beaistub 't Smert te Bussum. Ga erheen en hoor met je eigen oren wat de twintienaren zo mooi vinden en bij man's koppen (Je kunt trouwens geen kaffee in zonder uit de jakobex My world fell down te horen schallen).

KOOS

Hitweek 10 november 1967

Toen The Ronal Four in 1967 de eerste prijs behaalde op een talentenjacht in 'De Kei' in Almelo moest er natuurlijk ook een foto van de winnende band voor de diverse Twentse kranten worden gemaakt.

Dit leidde even tot paniek bij me. Al mijn eerdere succesvolle manoeuvres die er voor hadden gezorgd dat ik undercover in de band kon spelen, zouden in een keer teniet worden gedaan als mijn vader de volgende dag de Tubantia zou open slaan.

Op een tafeltje naast de plek waar wij ons opstelden voor de verzamelde persfotografen stond de enorme beker te glimmen die we net hadden gewonnen.

Ik bedacht me geen moment, pakte de trofee beet en hield hem met beide handen voor mijn gezicht.

Waarschijnlijk is die foto naderhand afgekeurd door alle afzonderlijke redacties, want hij is nooit gepubliceerd. Bij het artikel in de Tubantia over de talentenjacht, die volgende dag, stond een foto afgebeeld van de derde prijswinnaar H2Wab uit Nijverdal.

Een aantal jaren geleden heb ik er nog tevergeefs naar gezocht in het gezamenlijke archief van Tubantia en de Twentse Courant. Ongetwijfeld bestaat die foto nog ergens in een database, want er stonden zeker wel zes of zeven fotografen te klikken.

Talentenjacht in „De Kei

* ALMELO — In „De Kei” is zondag, vanaf ’s middags twee tot ’s avonds elf uur, een talentenjacht gehouden. Elf beat- en rhythm and bluesgroepen deden aan de wedstrijd mee. Het viel de juryleden, Cees v. Zijtveld (AVRO), Koos Zwart (Hitweek) Job Maarsen (CNR), Leonie Vlaardingerbroek (Twenth) en Jos van Vliet (Veronica) niet mee de winnende groep aan te wijzen. Toen de keuze tenslotte op de Ronal Four uit Enschede viel voor de vocale kwaliteit, gingen enkele leden van andere beatgroepen daar niet mee akkoord en rukten de naambordjes van de huns inziens „partijdige” juryleden van de tafel.

De volledige uitslag van de talentenjacht is: 1 Ronal Four uit Enschede met 213 pnt; 2 Scouts uit Beverwijk met 210,5 pnt; 3 Underground Team uit Lochem met 183 pnt; 4 Candies uit Almelo met 176,5 pnt. Gerard Buursink, de organisator, reikte de beker en verdere prijzen uit aan de Ronal Four, nadat Jos van Vliet de prijzen bekend had gemaakt.

Onlangs kreeg ik van Lute Mansveld – drummer van de Ronal Four voordat ik bij de band kwam – toch nog de foto waar ik al zo lang naar gezocht had. Hij is dus toch wel gepubliceerd, al weet ik niet in welke krant. v.l.n.r. Ron Balke, Jan Pater, onze manager, de beker met daarachter verscholen mijn hoofd, onder het pijltje, Henk Zweers, Gerrit Bokma, Gerard Buursink, organisator, Jos van Vliet, juryvoorzitter.

Ihre Hoheit die Tänzerin

Casanova zou in die tijd deze operette gaan uitvoeren.

Dirigent Dick van de Berg vond dat er eigenlijk te weinig koorzang in het stuk zat en vroeg mij daarom of ik eens wilde proberen een vierstemmige zetting te schrijven van een oorspronkelijk eenstemmig lied uit die operette. Hij wist van mijn harmonieleer lessen bij Anne Eenkhoorn. Mijn ouders waren intieme vrienden met Sien en Dick van de Berg en zodoende kwamen ze geregeld bij ons over de vloer. Omdat hij als dirigent natuurlijk goed noten kon lezen, zorgde ik er dan wel altijd voor dat er geen Ronal Four stukken op onze pianolessenaar stonden. Niet omdat hij zo thuis was in dat repertoire, maar het zou voor mij wel eens lastige vragen kunnen opleveren.

Op precies dezelfde manier als bij de Ronal Four songs ging ik met het operettelied aan de slag. Toen het af was leverde ik het in bij Dick van de Berg en op de avond van de koorrepetitie ging ik even kijken en luisteren, benieuwd als ik was naar het klinkende resultaat van mijn eerste officiële koorarrangement. De koor- en orkestrepetities vonden altijd plaats in het koetshuis van de Van Heek villa aan het begin van de Hengelose straat. Dit had te maken met het 'Schuttersveld Orkest' dat ooit bestond uit louter personeelsleden van de gelijknamige textiel fabriek. De meeste orkestleden hadden in die dagen geen enkele verbintenis meer met de fabriek maar de repetitieruimte was dezelfde gebleven, evenals de naam van het amateurorkest. Dit orkest, waarin mijn vader viool speelde, verzorgde ook altijd de begeleiding van de uitvoeringen van Casanova. Zodoende repeteerde het koor ook in dat gebouwtje. Daar eenmaal aangekomen heb ik eerst even een half uurtje stilletjes voor een raam staan luisteren naar de verrichtingen van het koor binnen in het Koetshuis.

Het klonk gelukkig goed want zo zeker was ik natuurlijk nog niet van mijn zaak. Die onzekerheid was snel verdwenen toen ik Dick van de Berg hoorde uitroepen:

'Dat zit goed in elkaar, weten jullie wel wie dit gemaakt heeft? Addy Scheele'. Ik ging naar binnen en kreeg zowaar een spontaan applaus van het voltallige koor. Dat voelt natuurlijk geweldig goed voor een zeventienjarige.

Maar het bleef tegelijkertijd raar en verwarrend dat ik voor precies hetzelfde werk, dat ik daarvoor stiekem had moeten doen, nu opeens alle lof kreeg toegezwaaid.

Voor mij was het vanaf toen wel duidelijk.

De overeenkomsten tussen operette en popmuziek waren veel groter dan de verschillen. Beiden gebruikten in ieder geval dezelfde toonladders en akkoorden.

Niet alle leden van Casanova waren zo negatief over de beatmuziek. Helemaal rechts staat de moeder van Ron, mevrouw Petter. Zij ontwierp en naaide de eigentijdse bühne kleding voor ons, die we op onderstaande foto dragen.

De teksten in de operettes waren lang niet altijd even braaf en onschuldig. In dit fragment uit 'Die lustige Witwe' van Franz Lehár bezingt Graaf Danilo onomwonden de avonturen met diverse dames in een huis-met-een-zekere-reputatie genaamd 'Maxim'.

Da geh ich zu Maxim,
Dort bin ich sehr intim,
Ich duze alle Damen
Ruf' sie beim Kosenamen,
Lolo, Dodo, Jouxjou
Clocio, Margot, Froufrou,
Sie lassen mich vergessen
Das teu're Vaterland!
Dann wird champagnisiert,
Und häufig cancaniert,
Und geht's an's Kosen, Küssen
Mit allen diesen Süssen;
Lolo, Dodo, Jouxjou
Clocio, Margot, Froufrou,
Dann kann ich leicht vergessen
Das teu're Vaterland!

Hier tegenovergesteld is bijvoorbeeld 'I wanna hold your hand' een heel braaf en onschuldig liedje over een ontluikende monogame tienerliefde. Als je nu op 'Casanova Enschede' googelt beland je, komisch genoeg, bij een bedrijf waar hetzelfde entertainment wordt aangeboden als destijds in 'Maxim'

'Ihre Hoheit die Tänzerin' is nooit uitgevoerd. Tijdens de repetitieperiode werd Sien van de Berg ernstig ziek en overleed vrij spoedig daarna. Zonder haar zang, regie, librettovertalingen en vooral haar vermogen om conflicten op te lossen binnen de vereniging, bleek er geen toekomst meer te zijn voor Casanova.

Addy Scheele Groningen 2013 en verschenen in 'n Sliepsteen nr 116 winter 2013.

Aanpassingen Artikel Hitweek en foto prijsuitreiking 7-3-2022